

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OPO-paketti 2022

Ohjeita perusopetuksen päättävälle

- Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

Sisältö

- Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku 2022
- Hakeminen
  - Hakulomakkeen tietojen muuttaminen
  - Hakemuksen liitteet
- Valinta
- Opiskelijavalintojen tulokset
- Opiskelupaikan vastaanottaminen

**Perusopetuksen
jälkeisen koulutuksen
yhteishaku 2022**

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

Kevään 2022 perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku järjestetään uudessa palvelussa ja uudella hakulomakkeella osoitteessa opintopolku.fi.

- Hakuaika on **22.2.–22.3.2022**
- Yhteishakuun kuuluvat seuraavat koulutukset:
  - ammatillinen koulutus
  - lukiokoulutus
  - TUVA -koulutus
  - vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävä ammatillinen koulutus ja TUVA-koulutus
  - TELMA -koulutus
  - kansanopistojen oppivelvollisille suunnatut vapaan sivistystyön linjat.

Huom! Hakuaika päättyy viimeisenä hakupäivänä klo **15.00**

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

- Yhteishaussa voi hakea enintään seitsemään koulutukseen.
- Yhteishaku on tarkoitettu perusopetuksen ja nivelvaiheen päättävälle sekä ilman tutkintoa oleville hakijoille.
- Yhteishaussa vapaiksi jääneille paikoille haetaan jatkuvassa haussa.
  - Jatkuvassa haussa oppilaitokset päättävät hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista.

Hakeminen

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center. The shapes overlap and blend into each other, creating a sense of movement and depth. The overall aesthetic is clean and modern.

Hakuun valmistautuminen

- Kevään 2022 koulutustarjontaan voi tutustua osoitteessa www.opintopolku.fi.
  - Hakemista voi harjoitella demolomakkeella.
- Suoritustiedot on siirrettävä KOSKI-palveluun 18.2. mennessä, jotta
  - opo voi seurata oppilaan hakeutumista
  - opolla on mahdollisuus hakemusten tarkistamiseen.

- Hakijan kannattaa täyttää sähköpostiosoite hakemukseen, koska
  - hänelle tulee kuittaus sähköpostiin hakemuksen perillemenosta
  - hän voi muokata hakemustaan hakuaikana sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta
  - hän saa ennakkokirjeen valintojen aikataulusta ja menettelytavoista
  - hän saa tuloskirjeen sähköpostiin
  - hän voi ottaa opiskelupaikan vastaan sähköisesti ja ilmoittautua läsnäolevaksi.
- Hakijan sähköpostiosoitteen tulee olla sellainen, joka on voimassa elokuun loppuun asti.
- Hakija voi ilmoittaa hakemuksella kummankin huoltajan yhteystiedot
  - Huoltajan tiedot on hyvä tallentaa hakemukseen; myös huoltajalle lähtee kuittaus hakemuksen perillemenosta.

- Opiskelijaksi ottamisessa käytetään perusopetuksen päättötodistusta.
- Perusopetuksen v. 2018 tai sen jälkeen suorittaneilta ei kysytä arvosanoja hakemuksella.
- Pohjakoulutustieto tulee KOSKI-palvelusta.
  - KOSKI-palvelussa oleva tieto siirtyy hakijan ilmoittaman tiedon päälle.

Hallintolain soveltaminen

- Sähköistä hakemusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.
- Hallintolaki edellyttää huoltajan kuulemista
  - Oppilaitos voi järjestää huoltajan kuulemisen parhaaksi katsomallaan tavalla.
  - Huoltajan kuuleminen on syytä tehdä todistettavasti, esim. pyydetään allekirjoitus hakulomakkeeseen tai jos kuullaan suullisesti, kirjataan asia ylös.
- Opinto-ohjaajan tulee huoltajan tiedustellessa kertoa oppilaan hakukohteet.

Hakutoiveiden muuttaminen

- Hakutoiveita voi muuttaa vain hakuaikana.
- Muutoksen voi tehdä ainoastaan hakija (ei siis opo eikä hakijan huoltaja).
- Hakija voi tehdä hakutoivemuutokset sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta.
- Hakutoivemuutoksen voi tehdä myös lähettämällä hakutoivemuutospyyntö ***hakijan omasta hakemukseen merkitystä henkilökohtaisesta sähköpostiosoitteesta*** osoitteeseen neuvonta(at)opintopolku.fi. Muutospyyntöissä on mainittava
  - hakijan nimi
  - hakemusnumero
  - kaikki hakutoiveet selkeästi lopullisessa järjestyksessä
  - uuden hakutoiveen mahdollisten lisäkysymysten vastaukset.
- Henkilötunnusta ei tule ilmoittaa sähköpostissa.
- Tehdyistä muutoksista tulee vahvistusviesti sekä hakijan että huoltajan sähköpostiin.
- Jos hakijalla ei ole sähköpostiosoitetta, hän voi lähettää allekirjoitetun muutospyyntön postitse.

Muiden tietojen muuttaminen

- Opo voi muokata oman oppilaansa hakulomaketta hakutoiveita lukuun ottamatta.
  - Muutoksia tulee päivittää sitä mukaa kuin tiedot muuttuvat.
- Opintopolun neuvonnassa voi tarvittaessa muuttaa tiedot sähköpostiosoitetta lukuun ottamatta.
- Henkilötunnuksellisen hakijan nimitiedot ja äidinkieli tulevat suoraan väestötietojärjestelmästä (VTJ).
  - Huom! Keinotekoisia henkilötunnuksia ei saa käyttää.
- Muutokset pohjakoulutukseen (esim. yksilöllistäminen) tehdään KOSKI-palveluun.
  - Muutosta ei voi tehdä hakemukselle tai suoritusrekisteriin.
- Suoraan suoritusrekisteriin ei voi tallentaa mitään muutoksia.
- Arvosanat tulee olla KOSKI-palvelussa 31.5. mennessä, jotta ne huomioidaan lopullisessa valinnassa.

Oma Opintopolku -palvelu

- Jos hakijalla on verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenne tai sähköinen henkilökortti, voi hän kirjautua opintopolku.fi-osoitteessa Oma Opintopolku -palveluun.
- Oma Opintopolku -palvelussa
  - voi muuttaa hakutoiveita hakuaikana
  - muokata hakutoiveisiin liittyvien kysymysten aiempia vastauksia
  - muokata henkilötietoja myös hakuajan päätyttyä
  - katsella koko hakemusta ja tulostaa sen
  - nähdä valintojen tulokset
  - ottaa opiskelupaikan vastaan.

Terveydelliset seikat ammatilliseen koulutukseen haettaessa

- Ammatinvalintaan vaikuttavat terveydelliset seikat on otettava huomioon hakutoiveita pohdittaessa.
  - Terveydellisistä vaatimuksista määrätään erillisessä OPH:n määräyksessä [OPH-5-2018](#)
- Lähtökohtana on se, että hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle.
  - Opiskelijaksi ei voida kuitenkaan ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan/toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin/harjoitteluun.
  - Hakijoilta kysytään hakemuksella, täyttävätkö he opinnoissa edellytettävät terveydelliset vaatimukset – jos hakijan ilmoituksen perusteella ilmenee aihetta, oppilaitos voi pyytää hakijalta tarkempia terveydentilatietoja arvioidakseen sen, pystyykö hakija suoriutumaan opinnoista.

Hakutoivejärjestys

- Hakutoivejärjestys on sitova – hakuajan päätyttyä toiveita ei voi muuttaa.
- Ammatillinen hakutoive 1. hakutoiveena → hakija saa 2 pistettä.
- Valinta aina ylimpään hakutoiveeseen, johon hakijan pisteet riittävät tai johon esitetään hyväksyttäväksi → alemmat hakutoiveet peruuntuvat eikä hakija voi tulla valituksi niihin

Liitteet

- Harkinnanvaraisessa haussa hakevien, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään koulutukseen hakevien tai musiikkialalle hakevilta pyydetään liitteitä.
- Musiikkialalle hakeva saa pyynnön toimittaa oppilaitoksen lisätietolomakkeen sekä linkin sivulle, jossa on koottuna oppilaitosten nettisivujen osoitteet ohjeisiin ja lisätietolomakkeelle.
- Vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään koulutukseen vaadittavat liitteet ovat samanlaiset kaikissa erityisoppilaitoksissa:
  - Erityisen tuen suunnitelma, kuten HOJKS tai HOKS
  - Terveystilaa tai toimintakykyä kuvaava asiantuntijalausunto, mikäli tuen tarve opinnoissa johtuu terveydellisistä syistä tai muusta toimintarajoitteesta
  - Aikaisemmat koulu- ja opiskelutodistusjäljennökset.
- Hakija saa tiedon liitepyynnöistä ja palautusosoitteista hakulomakkeelle ja omaan sähköpostiinsa (hakukohteelle tallennettu liitepyynnön osoite).
- **HUOM!** Arkaluonteisten liitteiden toimitus tapahtuu kirjepostilla tai turvasähköpostilla.

The image features a white background with two large, overlapping, wavy shapes. The upper shape is a vibrant green, and the lower shape is a bright blue. The shapes are fluid and organic, resembling stylized waves or flowing ribbons. The word "Valinta" is written in a bold, blue, sans-serif font, positioned to the left of the green shape and above the blue shape.

Valinta

Harkintaan perustuva valinta

1/2

- Koulutuksen järjestäjä voi erityisen syyn perusteella valita enintään 30 % kuhunkin ammatillisen peruskoulutuksen valintayksikköön otettavista opiskelijoista valintapistemääristä riippumatta.
- Hakijan erityisiä henkilökohtaisia syitä voivat olla
  - oppimisvaikeudet
  - sosiaaliset syyt
  - koulutodistusten puuttuminen tai todistusten vertailuvaikeudet
  - riittämätön tutkintokielen kielitaito
  - yksilöllistetty oppimäärä matematiikassa ja äidinkielessä.
- Harkintaan perustuvaa valintaa voi käyttää kaikissa ammatillisen koulutuksen hakukohteissa, lukuun ottamatta tutkintoja, joiden opiskelijavalinnassa käytetään koulutuksen järjestäjän omaa koetta.

Harkintaan perustuva valinta

2/2

- Jos hakija opiskelee matematiikkaa ja äidinkieltä yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, hakija on mukana automaattisesti vain harkintaan perustuvassa valinnassa.
- Harkintaan perustuvan valinnan perustelut (koulutodistukset ym.) on toimitettava **hakuaikana** suoraan oppilaitokseen.
- Kaikki ulkomaisella todistuksella hakevat ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneet hakevat harkintaan perustuvassa valinnassa (myös lukiokoulutukseen) → Hakija voi liittää koulu- tai erotodistuksensa hakemuksen yhteyteen.
- Ulkomaisella todistuksella hakevat ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneet ovat mukana ainoastaan harkintaan perustuvassa valinnassa.

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

1/3

- Koulutuksen järjestäjät voivat lähettää kutsun pääsy- ja soveltuvuuskokeeseen 12.4. alkaen.
- Kaikki hakukelpoiset hakijat kutsutaan kokeeseen.
  - Hakija kutsutaan kokeeseen valintaryhmän ylimpään hakukohteeseen, joka järjestää kokeen.
  - Hakijan sama koetulos siirtyy myös kaikkiin saman valintaryhmän muihin hakutoiveisiin.
- Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen.

Mikä on valintaryhmä?

Ryhmä niistä koulutuksista, jotka käyttävät opiskelijavalinnassaan samaa pääsy- ja soveltuvuuskoetulosta (esim. matkailualan pt on valintaryhmä).

SORA-tutkinnot

- Jos hakija saa 0 pistettä SORA-tutkinnon kokeessa, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen.
- SORA-tutkinnot ovat:
sosiaali- ja terveysalan perustutkinto | lääkealan perustutkinto | hammastekniikan perustutkinto | välinehuoltoalan perustutkinto | kasvatusta ja ohjauksen perustutkinto | lentokoneasennuksen perustutkinto | merenkulualan perustutkinto | turvallisuusalan perustutkinto | liikunnanohjauksen perustutkinto |
- Seuraavien osaamisalojen osalta valitsematta jättäminen pääsy- ja soveltuvuuskokeen perusteella ei ole mahdollista, sillä ko. osaamisaloista ei voi asetuksen mukaan muodostaa omia hakukohteita:
kaivostyön osaamisala | kuljetuspalvelujen osaamisala | lentoasemapalvelujen osaamisala | metsäkoneenkuljetuksen osaamisala | maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala |

Valinta pelkän pääsy- ja soveltuvuuskokeen perusteella

- Seuraaviin tutkintoihin huomioidaan vain koulutuksen järjestäjän oma koe: taideteollisuusalan perustutkinto | media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto | tanssialan perustutkinto | musiikkialan perustutkinto | sirkusalan perustutkinto | lentokoneasennuksen perustutkinto | liikunnanohjauksen perustutkinto | sosiaali- ja terveysalan pt:n **perustason ensihoidon osaamisala**
- Näillä aloilla hakija ei voi tulla valituksi, jos kokeen tulos on 0 pistettä tai hakija ei osallistu kokeeseen.

Hakijan kielitaito

- Valintaperusteiden uudistamisen yhteydessä tulkintaa hakijan riittämättömän kielitaidon vaikutuksesta valintaan muutettiin.
  - Hakijaa ei voi hylätä, vaikka koulutuksen järjestäjä arvioisi kielitaidon riittämättömäksi.
  - Lähtökohtana on, että hakijan kielitaito on perusopetuksen päättötodistuksen perusteella riittävä ja se kehittyy opintojen aikana.

Opiskelijaksi ottaminen peruskoulupohjaisiin ammatillisiin perustutkintoihin

1/2

Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista 699/2017, muutosasetukset 141/2018 ja 161/2019 ja 837/2021

Hakijat valitaan saamansa pistemäärän ja hakutoivejärjestyksen perusteella, pisteet koostuvat seuraavista:

- perusopetuksen oppimäärän tai valmentavan/ohjaavan/valmistavan koulutuksen suorittaminen hakuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna
- yleinen koulumenestys (asetuksessa huomioitavat arvosanat)
- painotettavat arvosanat
- ammatillinen hakutoive on 1. hakutoive
- mahdolliset pääsy- ja soveltuvuuskokeet.

Opiskelijaksi ottaminen peruskoulupohjaisiin ammatillisiin perustutkintoihin 2/2

- Saman pistemäärän saaneet hakijat asetetaan järjestykseen seuraavasti:
  - hakutoivejärjestys
  - mahdollinen pääsy- tai soveltuvuuskokeen pistemäärä
  - yleinen koulumenestys
  - painotettavat arvosanat.
- Tämän jälkeen saman pistemäärän saaneet hakijat otetaan sattumanvaraisessa järjestyksessä.

Hakukohteet

- Yhteishaussa hakeudutaan pääsääntöisesti perustutkintoon.
- Seuraavien tutkintojen osalta voidaan hakeutua suoraan osaamisalaan:
taideteollisuusalan perustutkinnon osaamisalat | musiikkialan perustutkinnon osaamisalat |
media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon kuvallisen ilmaisun osaamisala | sosiaali- ja
terveysalan perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisala
- Musiikkialan ja tanssialan perustutkintojen osalta opiskelijat voidaan ottaa myös
muuhun koulutuksen järjestäjän päättämään hakukohteeseen.

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

1/3

Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista 838/2021

Perusopetuksen päättötodistuksen keskiarvon perusteella

- Opiskelijat valitaan pääsääntöisesti perusopetuksen päättötodistuksen oppiaineiden arvosanojen keskiarvon mukaisessa järjestyksessä äidinkieli ja kirjallisuus | toinen kotimainen kieli | vieraat kielet | uskonto tai elämäkatsomustieto | historia | yhteiskuntaoppi | matematiikka | fysiikka | kemia | biologia | terveystieto | maantieto.

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

2/3

- Koulutuksen järjestäjä voi lisäksi päättää, että
  - keskiarvoa laskettaessa painotetaan joitakin lukion opetussuunnitelmassa painotettavia arvosanoja
  - käytetään keskiarvon lisäksi pääsy- ja soveltuvuuskokeita
  - huomioidaan keskiarvon lisäksi muuta koulutusta, harrastuksia tai muita näyttöjä.
- Koulutuksen järjestäjä voi asettaa keskiarvorajan lukioon valittaville.
- Erityisen koulutustehtävän perusteella järjestettävät lukiolinjat ovat hakukohteissa erikseen merkitty (erityinen koulutustehtävä).

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

3/3

- Hakijat, joilla on sama keskiarvo/pistemäärä asetetaan järjestykseen seuraavasti:
  - Hakutoivejärjestys
  - Seuraavien oppiaineiden aritmeettinen keskiarvo:
äidinkieli ja kirjallisuus | toinen kotimainen kieli | vieraat kielet | uskonto tai elämäntutkimus | historia | yhteiskuntaoppi | matematiikka | fysiikka | kemia | biologia | terveystieto | maantieto | liikunta | käsityö | kotitalous | musiikki | kuvataide
- Tämän jälkeen hakijat, joilla on sama keskiarvo/pistemäärä otetaan sattumanvaraisessa järjestyksessä.

Valinta TUVAAan, TELMAAan, kansanopistojen opistovuodelle ja vaativan erityisen tuen hakukohteisiin

- Koulutuksen järjestäjä päättää valintaperusteista
- Valintaperusteiden on oltava yhdenvertaisia
- Koulutuksen järjestäjä **voi järjestää halutessaan** pääsy- ja soveltuvuuskokeen tai haastattelun
- Koulutuksen järjestäjä päivittää hakukohteiden valintaehdotukset (hakijoiden valintajärjestyksen eli jonosijat) Opintopolkuun.

Opiskelijavalintojen tulokset

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Opiskelijavalintojen tulokset

- Koulutuksen järjestäjät saavat julkaista valintojen tulokset hakijoille aikaisintaan 16.6.2022.
- Jälkiohjauskirjeet ilman opiskelupaikkaa jääneille postitetaan myös aikaisintaan 16.6.2022.
- OPH lähettää sähköisen tuloskirjeen hyväksytyille hakijoille sekä valitsematta jääneille hakijoille 16.6.2022.
- Hyväksytyille hakijoille lähtee linkki paikan vastaanottamiseen siinä vaiheessa, kun valintaesitykset on hyväksytty ja hakijalla on opiskelupaikka vastaanotettavissa.
  - Linkki lähtee myös varasijalta hyväksytyille hakijoille.
- Opiskelupaikka on otettava vastaan viimeistään 30.6.2022.
- Varasijat ovat voimassa 19.8.2022 asti.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelupaikan vastaanottaminen

- OPH lähettää sähköisen tuloskirjeen liitteineen hyväksytyille hakijoille sekä valitsematta jääneille hakijoille (jos hakija on antanut sähköpostiosoitteen hakemuksellaan).
- Sähköistä tuloskirjettä ei lähetetä huoltajan sähköpostiin.
- Hyväksytyille hakijoille lähtee linkki paikan vastaanottamiseen siinä vaiheessa, kun valintaesitykset on hyväksytty ja hakijalla on opiskelupaikka vastaanotettavissa.
- Oppilaitokset voivat edelleen edellyttää, että hyväksytty hakija ilmoittaa paikan vastaanottamisesta lisäksi oppilaitokseen (oppilaitoksen ohjeistamalla tavalla).

Lisätietoja ja neuvontaa

Opintopolun hakuneuvonta

Sähköpostiosoite: virkailija(at)opintopolku.fi (virkailijat)
   neuvonta(at)opintopolku.fi (hakijat)

Puhelinnumero: 029 533 1010
   Suljettu syys-marraskuun
   1.12. alkaen ti-to klo 9-11

Postiosoite: Opintopolun hakuneuvonta
   Opetushallitus
   PL 380
   00531 Helsinki

Paperisen hakulomakkeen voi pyytää tarvittaessa osoitteesta virkailija(at)opintopolku.fi (virkailijat) tai neuvonta(at)opintopolku.fi (hakijat). Lomake on saatavissa aikaisintaan hakua edeltävällä viikolla.